

Manačé Šlók

Samartha Rámdás

podle anglického překladu

Johna Norwella (2015)

do češtiny přeložil

David Dostal

9. srpna 2017

Obsah

Úvod	1
Šlůka 1 – 21	3
Šlůka 22 – 42	14
Šlůka 43 – 63	24
Šlůka 64 – 84	34
Šlůka 85 – 105	45
Šlůka 106 – 126	56
Šlůka 127 – 147	69
Šlůka 148 – 168	79
Šlůka 169 – 189	90
Šlůka 190 – 210	100

Úvod

|| *jay jay raghuvīr samartha* ||

Manačé šlóka neboli „Verše pro mysl“ je zřejmě nejpopulárnější dílo maráthského světce Samartha Rámdáse (1608 – 1681). Napsal ho v maráthštině, a proto mu snadno rozuměli i prostí lidé, kteří neovládali sanskrt. Ve státě Maharáštra je toto dílo dodnes natolik známé, že se ho v mnoha školách učí už děti.

V Inčgírské sampradáje¹, do které náleží Šrí Siddharáméšvar Mahárádž a jeho žáci Šrí Randžit Mahárádž a Šrí Nisargadatta Mahárádž, získala ústřední postavení jiná Rámdásova kniha – Dásbódh. Ať navštívíte jakékoli místo, kde se schází žáci z této linie – např. Bhagévadi, Páthri, Dahisar nebo Dubash Lane – všude najdete knihu Dásbódh. Vedle ní ovšem bude vždy ležet malý svazek Manačé šlóky. Její úvodní a závěrečné verše se čtou při obřadech u příležitosti velkých oslav a její první verš se dokonce stal součástí *bhadžanů*, které se v této tradici denně zpívají.

Samotný obsah Manačé šlóky je na první pohled prostý. Rámdás v ní nabádá čtenářovu mysl, aby se chovala ctnostně, uctívala Boha, pamatovala na něj pomocí opakování jeho jména apod. Takto bývá Manačé šlóka chápána i mnoha Indy. Ale její obsah má ještě další, hlubší vrstvu. Samarth Rámdás si totiž rád hraje se slovy a básnickým způsobem dává mnoha veršům mnohem hlubší význam, který ale není při letném čtení patrný. Například *nám* znamená jméno, ale Šrí Siddharáméšvar Mahárádž upozorňuje, že *nám* je třeba chápat jako *na + aham*, „neexistuji“. Pamatovat na jméno (*námasmarana*) znamená tedy pamatovat „Já neexistuji. On existuje.“ Podobně i samotné jméno „Ráma“ bývá na Západě chápáno jako označení pro konkrétního hinduistického boha. V Rámdásově pojetí je ale toto jméno totožné s pojmy Bůh, Absolutno, *brahma*, *átman*, Já nebo i duchovní Mistr, který je v pravdě naším skutečným Já a nikoli tělem. Potvrzuje to i slavný verš z Gurugíty: *gurur-brahmá gurur-višnur gurur-dévó-mahéšvara, gururdéva param brahma tasmai šrí-guravé nama* – „Mistr je bohem Brahmou, Mistr je Višnu, Mistr je i Šivou (Mahéšvar), Mistr je vskutku *parabrahma*. Klaním se Mistrovi.“

John Norwell, žák Šrí Randžita Mahárádže, se rozhodl, že v tomto duchu přeloží Manačé šlóku z maráthštiny do angličtiny. Je to překlad, který je někdy volnější a nedrží se tolik formy

---

¹*Sampradája* znamená tradici či duchovní linii. Inčgiri je vesnice, ve které žil Šrí Bhausahéb Mahárádž (1843 – 1913), který dal této tradici její určující znaky. Z širšího hlediska patří tato tradice pod tzv. Navanáthskou *sampradáju*, „Linii devíti guruů“. Tato linie je ale v současné době neuvěřitelně rozvětvená a hlásí se k ní obrovské množství lidí. Proto se většinou používá označení Inčgírská *sampradája*, které je konkrétnější (pozn. DD).

originálu. O to víc se ale drží hlubokého duchovního významu těchto veršů. Ve svém překladu používá fráze, které používal Šrí Randžit Mahárádž a toho jsme se přidrželi i v češtině.

Český překlad se opírá především o překlad Johna Norwella s občasným přihlédnutím k originálu nebo k jiným anglickým překladům, pokud bylo nějaké místo obzvláště nejasné.

D.D.

राजाधिराज सद्गुरुनाथ श्रीरनजित महाराज की जय

|| jay jay raghuvir samartha ||

1. Klaním se Pánovi počítání (*Ganádhiša*)², který je pánem všech vlastností (*guna*).
Je kořenem toho, co je bez vlastností (*nirguna*).³
Klaním se Šáradě⁴, zdroji všech čtyř druhů řeči.⁵
Následujme nekonečnou Rámovu⁶ cestu (Já).
2. Mysli, kráčeť pouze cestou oddanosti a ctnosti.
Pak zcela přirozeně dosáhneš vědomí (*Šrí Hari*).
Nevěnuj se tomu, co svět zatracuje,
A s naprostou oddaností dělej to, čeho si lidé považují.
3. Každé ráno přemítejme v mysli o Já (*Ráma*).⁷
Dřív než promluvíš, vždy si nejprve vzpomeň na Já.
Všechny činy budou správné, když nejdříve vzpomeneš na Já. Nikdy se této „velikosti“ nevzdávej.
Jen ten, kdo správně jedná, je ve světě uznáván.
4. Mysli, nepřinášej skryté myšlenky (*vásaná*) a zkažené touhy.
Mysli, ze všech sil zcela opušť světské myšlenky.
Mysli, neopouštěj svou vlastní povinnost (*dharma*).
Mysli, udržuj uvnitř sebe podstatu správného myšlení – vždy se drž Pravdy.
5. Mysli, opušť pocit duality.
Mysli, drž v srdci pevné pochopení jednoty (*advaita*).
Mysli, nelni k smyslovým potěšením, čímž bys opustila svůj přirozený stav.
Ve světě najdeš jen nemilost – prázdnotu.
6. Mysli, nepropadej hněvu – ten přinese jen lítost.
Mysli, vyvaruj se touhy – ta přinese mnoho emocí a poruší to tvůj přirozený stav.
Mysli, vzdej se chamtivosti – ta přináší pocit konatelství.
Mysli, vzdej se žárlivosti a pýchy (*ega*), které jsou ze všeho nejhorší.
7. Uchovávej ve svém srdci odvalu a trpělivost.
Snášeť vytrvalý příval ponižujících slov.
A sama mluv vždy skromně („Já jsem On“).

²Ganádhiša je jméno boha Ganéši. Šrí Randžit Mahárádž (From Bondage to Liberation, str. 42): „*Gana* znamená počítat a *iša* znamená Pán. On je skutečným počátkem. Lidé říkají, že *Ganádhiša* je Ganéša, ale tak to není. Když se vzbudíte, vzpomenete si, neboli začnete počítat. Přijde vědomí a s ním i počítání. Kdo je pánem počítání? Je to Já“ (pozn. DD).

³Šrí Randžit Mahárádž (From Bondage to Liberation, str. 42-43): „Je zdrojem *nirguny*. Jak byste Ho mohli poznat, pokud by tu nejdříve nebylo počítání? (...) Je počátkem *nirguny*. Musí tu být *guny*, aby mohla existovat *nirguna*. Když nebudou existovat žádné *guny*, tak co?“ (pozn. DD).

⁴Šárada je jiné jméno bohyně Sarasvatí (pozn. DD).

⁵Čtyřmi druhy řeči jsou: *pará* – pouze pocit „já jsem“, *pašjantí* – už něco je, ale není to přesně určeno, *madhjamá* – je to něco a je tu nutkání to vyslovit, *vaikharí* – slyšitelně vyslovená řeč (pozn. JN).

⁶Šrí Randžit Mahárádž (From Bondage to Liberation, str. 44): „Tohle je Ráma, tady (ukazuje na srdce). Ne někde venku“ (pozn. DD).

⁷*Prabháta* znamená ráno neboli konec temnoty, nevědomosti a východ Slunce Poznání. *Prabhá* je světlo, záře a slabika *ata* znamená uvnitř (pozn. JN).

Ó myslí, tímto způsobem si udržuj klid mezi lidmi.

8. Vzdej se představy, že jsi tělem a pronikej celým světem.
Drahá myslí, jen tak budou tvé činy čisté.
Pomalu se rozpustíme jako santalové dřevo,⁸
aby vnitřní Já bylo spokojeno.
9. Nikdy nepřijímej majetek druhého.
Nedělej to, protože to s sebou nese velké sobectví a další špatnosti.
Ve džbánu (těle) se hromadí následky špatných činů a budeš je muset vytrpět.
Věci se nedějí tak jak chceme a následkem toho trpíme.
10. Vždy pamatuj na Já (*Ráma*) a miluj je.
Tak se můžeš zbavit utrpení.
Ve své myslí považuj tělesné utrpení za štěstí. Pochop, že je užitečné.
Díky rozlišování (*vivéka*) budeš naplněn svou přirozeností (*svarúpa*).
11. Kdo je na celém světě šťastný?
Myslí, přemýšlej o tom, hledej a uvidíš.
Ty, myslí, vytváříš všechnu svou *karmu*.
A pak sama musíš vytrpět to, co přijde.
12. Myslí, nevnášej do srdce bolest.
Myslí, nepřinášej smutek a starosti.
Pomocí rozlišování (*vivéka*) se zbav ztotožnění s tělem
a užívej si osvobození (*mukti*) bez těla (*vidéha*).
13. Myslí, pověz mi, co se stalo s Rávanou⁹?
V mžiku bylo zničeno celé jeho království.
Proto rychle zapomeň na škodlivé tendence (*vásana*).
Ze všech sil se za tebou žene smrt (čas).
14. Kvůli minulým činům ses narodil na tomto světě.
A nakonec vše pohltí ústa smrti.
I slavní a mocní se nakonec vydali cestou smrti.
Kolik lidí se už narodilo a zemřelo?
15. Myslí, toto je jediná pravda: tohle je svět smrti.
Ti, co žijí, pořád opakují „Jsem naživu, jsem naživu.“
A ve své myslí věří, že jsou nesmrtelní.
A najednou, odejdou a vše opustí.
16. Jeden člověk umře a druhý nad ním truchlí.
Z ničeho nic ten druhý také zemře.
V tomto světě není možné uspokojit chamtivost a zůstává tu lítost.
Proto požádáš o další zrození v tomto světě.

⁸Ze santalového dřeva se postupným třením o kámen vytváří pasta, která má léčivé účinky a používá se i při náboženských obřadech. Santalové dřevo se tak postupně „rozpustí“ ve službě druhým (pozn. DD).

⁹Rávana byl desetihlavý démon – představuje tak symbolicky deset smyslů (pět orgánů činnosti a pět orgánů vnímání) a ego (pozn. JN).

17. Proč se lidé mají bát? Je to zbytečné.
Co se v tuto chvíli má stát, se stane (tak se vzdej představy konatelství).
Celá tato „nádoba“ utrpení je způsobena *karmou*.
Ten, kdo nepochopil, je smutný z toho, co se děje. Cítí oddělenost tam, kde je pouze jednota.
18. Mysli, nedoufej v nic jiného než v Já (Ráma).
Mysli, neprahní po slávě pro toto smrtelné tělo.
To je krásně popsáno ve védách, šástrách i puránách.
Když je popsáno Já (Ráma), není už potřeba popisovat nic víc.
19. Mysli, nikdy se nevzdávej Pravdy – vždy pamatuj na Já.
Mysli, nikdy neupřednostňuj nepravé – vždy odmítej iluzi.
Mysli, vždy uznávej řeč, která je pravdivá.
Mysli, vždy nech být to, co není skutečné.
20. Je mnoho smutku v lůně iluze¹⁰ (v místě připoutanosti i odporu).
Drahá mysl, utrpení je tam obrovské.
Toto lůno je vězením, které rdousí.¹¹
Dítě je hlavou dolů a zakouší mnoho bolesti.¹²
21. Skonči tento únavný koloběh tak, že se vzdáš tužeb.
Mysli, neprahní po bohatství a ženách.
Mysli, pobyt v lůně je velké utrpení.
Mysli, prosím, buď moudrá a pomoz mi setkat se s Mistrem.
22. Moudrá mysl, prosím, čiň to, co vede k nejvyššímu cíli.
Pevně usaď Mistra ve svém srdci.
Je velkým vládcem, Pánem Marutiho¹³, pánem dechu.
Vyvede tě z tohoto světa a pozvedne tě na úroveň Pána tří světů.
23. Nemluv o ničem, aniž bys v mysli neměl Já.
Zbytečné, prázdné řeči nepřinesou štěstí.
Každou vteřinou čas ukrajuje život.
Kdo (jiný než Já) tě může zachránit v čase smrti?
24. Proč se vyčerpávat prázdnými, neskutečnými činnostmi, jež postrádají Já?
Proč mluvit a rozčilovat se nad zbytečnostmi?
Ať je na mém jazyku vždy Jeho božské jméno.¹⁴
Ať z mé mysli zmizí hřích „jáství“.
25. Mysli, nikdy se neznáv opakováním Jeho jména.
Jak jinak chceš splynout v jedno s Mistrem?

¹⁰*Májapóti* má dva významy: lůno (*póta*) matky (*mája*) a také je možné ho volněji číst jako lůno (*póta*) iluze (*májá*). Rámdás zde využívá popis utrpení dítěte v děloze jako metafory našeho života v iluzi (pozn. DD).

¹¹My jsme děti a toto je naše lůno smrti a znovuzrození (pozn. JN).

¹²Utrpení pramení z naší připoutanosti (jsme otočeni směrem dolů ke světu) (pozn. JN).

¹³Maruti je jméno Hanumána, který byl synem boha větru/dechu (pozn. JN).

¹⁴Jméno je *nám*, tj. *na* (ne) + *aham* (já jsem) neboli neexistuji (pozn. JN).

- Chvilé štěstí jsou jen chvíli a hned zase zmizí.
A v dalším okamžiku zmizí vše a nezůstane nic.
26. Vyčerpala ses snahou ochránit toto tělo.
Stejně nakonec přijde smrt (čas) a odnese ho.
Mysli, buď oddaná pouze Mistrovi.
Opusť starosti o tento život a starej se pouze o Něj.
27. Proč se bát a žít ve strachu ze světského života?
Mysli, buď odvážná, silná a trpělivá – ať tě všechen strach opustí,
když máš Mistra, který tě chrání jako *guru*;
který na tebe nezapomene, až přijde zuřivý Jama (bůh smrti).
28. Pane trpících s lukem Kódanda v ruce („miř přesně a pevně“).
Při pohledu na Mistra se smrt (čas) třese a ztrácí svou sílu.
Mysli, pamatuj na Něj. Na to nezapomeň.
Mistr nikdy nezapomíná na své milované oddané.
29. Ve slovech Mistra zní pevné ujištění, které překonává vše.
Nepřátelé jeho oddaných jsou poraženi silou zvuku „*tvag*“ („já jsem“) jeho luku (zapomeň vše a je tu On).
Všichni míří do jeho příbytku v božském voze (v řece poznání/vědomí „Já jsem On“).
Pán nikdy neodmítá ty, kteří Ho skutečně milují.
30. Existuje snad na světě někdo,
kdo by mohl uhranout služebníka Mistra?
Jeho „*hru*“ (*lilá*) opěvují všechny tři světy.
Pán nikdy neodmítá ty, kteří Ho skutečně milují.
31. Kdo zachraňuje bohy (smysly) z nebezpečí (ztotožnění s tělem)?
Velká odvaha a síla jsou Jeho vlastnostmi.
Šiva a Párvatí na něj neustále myslí.
Pán nikdy neodmítá své milované oddané.
32. Pán Ráma vysvobodil Ahalju¹⁵ z kamene (těla).
Dotykem jeho nohou (pochopením) dosáhla božství.
Védy se vyčerpaly ve snaze Ho popsat. Opakují jen: *néti, néti* (ani toto, ani tamto).
Mistr nikdy neodmítá ty, kteří Ho milují.
33. Žije na hoře Méru (pocitu „já jsem“). Je všudy přítomný v této tvořivé hře –
v měsíci, slunci, hvězdách i mracích.
Svým dvěma služebníkům dal nesmrtelnost.¹⁶
Mistr nikdy neopouští ty, kteří Ho skutečně milují.

¹⁵Krásná Ahalja podvedla s bohem Indrou svého manžela (podle některých verzí Indra Ahalju obloudil tak, že změnil podobu a vypadal jako její manžel). Když to její manžel, který byl velkým asketou, zjistil, proklel ji a ona se proměnila v kámen. Z této podoby ji vysvobodil až dotek Rámovy nohy. Tento příběh existuje v mnoha verzích (pozn. DD).

¹⁶Jedním z nich byl Hanumán (*hanu* – odevzdat, *mana* – mysl) a druhým byl Vibhíšana, který opustil svého bratra Rávanu, aby pomohl Rámovi (pozn. JN).

34. V Mistrově povaze není nikdy přehlížení ani lhostejnost.
Takové pevné odhodlání (*nijama*) jinde u lidí nenajdeme.
Purány píší, že On ponese všechno, co nás tíží.
Mistr nikdy nezapomíná na ty, kteří Ho skutečně milují.
35. Podle toho, jakou chováš uvnitř víru v Mistra,
bude Mistr přebývat uvnitř tebe.
Chrání ty, kteří se vzdali ztotožnění s tělem a ztratili sama sebe v Něm.
Mistr nikdy neodmítá ty, kteří Ho skutečně milují.
36. Ze všech lidí je Mistr vždy nejbliže.
Se soucitem zkouší odvahu naší nepřipoutanosti (*vairágja*)
Je dárcem esence blaženosti (*ánanda*) a konečného osvobození.
Mistr nikdy neopouští ty, kteří Ho skutečně milují.
37. Jako je slunce záchranou pro *čakraváka*¹⁷,
Tak je Mistr pomocníkem trpících.
Údery do bubnů všude duní při uctívání Boha.¹⁸
Pán nikdy neodmítá ty, kteří milují pouze Jeho.
38. Mysli, obracím se s touto prosbou na tebe.
Upři svůj pohled pouze na Mistra.
Neodmítej moji žádost.
Moudrá myslí, spočívej v Mistrovi.
39. Ten, koho chválí védy, šástry i purány –
splyň s ním v jedno a najdeš dokonalé uspokojení.
Odevzdej Mu všechnen klid a nestálost.
Moudrá myslí, rozplyň se v Mistrovi a zůstaň tak.
40. Mysli, zde najdeš dokonalé uspokojení.
Pomocí úplné oddanosti zaměř svou pozornost pouze na To.
Odvrať se od nesprávných představ a konceptů.
Mysli, provždy spočívej v Mistrovi.
41. Toulání sem a tam nepřinese klid.
Přinese jen únavu a ničemu neprospěje.
Dobře přemýšlej a pochop to ve svém nitru.
Mysli, díky moudrosti se rozplyň v Mistrovi.
42. Nyní se drž Toho, radši než mnoha myšlenek.
Přijmi Pána jako sebe sama.
Pán trpících (*Dinánáth*) – jeho slib ochrany zaznívá silou hromu.
Moudrá myslí, rozplyň se v Mistrovi.

¹⁷Druh ptáka, *Tadorna ferruginea*. Tito ptáci tvoří páry, které jsou spolu po celý život. Podle legendy to byl původně pár milenců, který vyrušil mudrce v meditaci. Ten je proklet a v dalším životě se proto narodili jako *čakravákové*. Kvůli prokletí spolu ale mohou být jen přes den. Jakmile slunce zapadne, rozloučí se a mohou na sebe jen smutně volat. Až ráno se opět mohou spolu sejít (pozn. DD).

¹⁸JN uvádí ještě jeden možný překlad této věty: „Díky zraněním od Mistra, se oddaní dostanou do jeho příbytku.“

43. Mysli, ze všech sil se drž jediné Pravdy.
Je to jediné tvé dobro a účel. Usiluj pouze o To.
Nemluv ([ani nepřemýšlej](#)) o ničem jiném než o Mistrovi.
Vždy přebývej v Já.
44. Mysli, spočívej v tichosti i mezi množstvím lidí.
Vyprávěj Rámův příběh („[Já jsem On](#)“). S úctou pamatuj na jeho podobu ([podstatu](#)).
Opust místa, kde není žádná oddanost Skutečnosti ([světské myšlení](#)).
S radostným pochopením Ho usilovně uctívej.
45. K čemu je společnost, která narušuje tvůj klid
a v jejíž přítomnosti se projevuje ego?
Proč chceš společnost takových lidí,
V jejichž přítomnosti ztrácíš společnost Mistra?
46. Mysli, okamžik, který uplyne bez Mistra,
je ztraceným časem ve společnosti světa.
Bez Pána je vše čiré zoufalství.
Mezi lidmi buď bdělý a upři svou pozornost pouze na Něj ([vidíš pouze Jeho](#)).
47. Ten, kdo vidí Boha uvnitř i vně,
Ve světě žije jako mudrc ([džánatá](#)) a oddaný ([bhakta](#))
Zůstává v *gunách* a s láskou řádně koná své poslání.
Ten je ze všech lidí požehnaným; je nejlepším oddaným.
48. Ten, kdo svůj život zasvětil službě Bohu,
neustále myslí na Jeho jméno ([na+aham](#) – „[neexistuji](#)“),
vždy se ze všech sil drží *svadharmy*¹⁹,
Ten je ze všech lidí požehnaným; je nejlepším oddaným.
49. Jeho jednání vždy odpovídá jeho slovům.
Ve vši rozdílnosti spatřuje jednoho Pána.
I když uctívá v *gunách* ([saguna](#)), nedotýká se ho ani nejmenší částička iluze.
Ten je ze všech lidí požehnaným; je nejlepším oddaným.
50. Touha uvnitř něj nezůstala v žádné podobě.
Nepotřebuje nic, nic nechce, kráčí v *brahman*.
Jeho srdce je naplněné klidem beze stopy po temnotě ([nevědomosti](#)).
Je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
51. Ten, kdo se vzdal pýchy, závisti a sobectví,
koho se nedotýkají starosti světského života,
kdo vždy mluví s pokorou a sladce,
ten je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
52. Ten, kdo svůj čas využije k rozjímání o Pravdě,
neplýtvá časem pokryteckými a domýšlivými hádkami,

¹⁹Svadharna („vlastní povinnost“) podle Dásbódh 8.9.54 znamená vždy zůstat ve své skutečné přirozenosti (*svarúpa*) (pozn. JN).

- zažívá radost z rozhovoru s Pánem (zdrojem).
Ten je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
53. Vždy je upřímný a lidé ho mají rádi.
Vždy rozlišuje a mluví pravdu,
Jeho řeč nikdy nepotvrzuje to, co není.
Ten je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
54. Ten, kdo vždy vychutnává to osamělé místo, které ho přeplaví přes tento svět,
nikdy se nezapojuje do zmatenosti představ,
jehož mysl je stálá, s pevným odhodláním.
Ten je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
55. Ten, v jehož mysli se nikdy neobjevují ničivé touhy.
Jehož srdce je spoutáno láskou a žízní po Mistrovi.
Jehož hluboká oddanost zavázala samotného Pána dluhem.
Ten je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
56. Ten, jehož srdce je plné slitování s těmi, kdo trpí.
Ke každému je milující, laskavý a nápomocný.
Jak by v jeho srdci mohl být hněv a nelibost?
Ten je ze všech lidí tím nejpožehnanějším; je nejlepším oddaným.
57. Vždy pamatuj na Mistra. Žij v tomto světě čistě a s odvahou.
Neustále Ho uctívej myslí i tělem.
Esencí uctívání je nezájem o tělo a svět. Tím si buď jist.
Pak tě provždy přestanou otravovat myšlenky (*vrtti*).
58. Nemysli na předměty smyslů. Nevytvářej další připoutanost (*vásana*).
Ani neprahní po předmětech kvůli karmě z minulosti.
Vždy bez touhy medituj na Pána.
Neměj ve své mysli ani tu nejmenší myšlenku.
59. Mysli, s miliónem myšlenek a představ
nikdy, ó nikdy nemůžeš žádným způsobem potkat Pána.
Držíš v sobě touhy a zapomínáš na Pána,
protože nemiluješ toto poznání, toto pochopení.
60. Mysli, Mistr je zázračným stromem (*kalpataru*) i krávou hojnosti (*kámadhénu*),
drahokamem plnicím touhy (*čintámani*), esencí všech pokladů.
Jak by Ho bylo možné řádně chválit?
Co přirovnat k Tomu, díky jehož síle vše existuje?
61. Stát pod stromem plnicím přáním a stěžovat si.
Žít jen v mysli,
Hádat se s Mistrem (*nenásledovat jeho učení*),
Tak pochybnosti jen porostou a celý život bude utrpením.
62. Když přerušíš proud soustředění na Já,
do tvého srdce vtrhne smutek a neklid.

- Klid a radost se rozplynou a ztratí v pocitu oddělenosti.
Kvůli tomu všemu uteče i odhodlanost.
63. Doma má krávu plnicí přání, ale chodí prosit o mléko.
Vypustí z mysli pravé poznání, hádá se a debatuje.
Vymění věčný drahokam *čintámani* za kus skla
a všude chodí žebrotou.
64. V hloupém a nestálém člověku není pevné přesvědčení.
Mysl plná touhy nikdy nemůže být v Mistrovi.
Mysl plná chamtivosti zná jen zlost a rozrušení.
Mysl plná předmětů touhy je jen utrpením a chudobou.
65. Nežij ubohý život bez oddanosti.
Taková hloupost dvakrát zvětší utrpení.
Mysli, drž se s láskou a úctou nohou Mistra.
Nechtěj mít dům plný zlata, kde by nebyl Bůh.
66. Celý tento svět (*sansára*) nemá žádnou podstatu (je prázdný).
Moudrá mysli, hledej a nalezni Pravdu.
Jak můžeš čekat štěstí, když piješ jed (*smyslových radostí*)?
Mysli, rozjímej o přirozenosti Mistra a svého Já.
67. On je jako překrásné dešťové mraky (*vše naplňuje*)
Je odvážný, přemýšlivý a velmi mocný.
Ochraňuje své oddané ve chvílích úzkosti.
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
68. Síla jeho luku (*koncentrace na Něj*) je tak velká,
že se před ním třese i hrozivá smrt (*čas*).
Odevzdej se Mu, buď jeho služebníkem.
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
69. Dává radost a odstraňuje strach.
V tomto světě s hlubokou láskou uctívej jen Jeho.
Pomocí rozlišování se zbav špatných tužeb.
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
70. Vždy pln touhy zpívej „já neexistuji, On existuje“ (*ráma-náma*).
Starosti si pak netroufnou se přiblížit.
Zbav se veškeré lenosti (*ega*).
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
71. Díky pamatování na Něj budou zničeny i největší chyby.
Díky pamatování na Něj přijde nejvyšší stav (*gatí*).
Díky pamatování na Něj poroste hromada zásluh.
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
72. Pochopení nevyžaduje žádné náklady a majetek ho neovlivňuje.
Toto nejvyšší pochopení nevyžaduje žádné úsilí.

- Velké monstrum jménem *sansára*, bude poraženo.
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
73. Praxe (*sádhana*) trestající tělo je jen velkou bolestí.
Pochopit Ho nepůsobí žádnou bolest, teď ani nikdy.
I Šiva („já jsem“) medituje na Boha bohů (*Mistra*).
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
74. Proč vykonávat složité praxe (*sádhana*),
pokání, rozdávat majetek a dělat rituály?
Vždyť stačí jen pamatovat na slitovného Zachránce ztracených.
Probud se a nikdy nezapomeň na Mistra, ó mysl!
75. Pochopení je esencí všeho.
Pokud jsi nepochopil, hledej a sám získej tuto zkušenost.
Ta okamžitě zničí všechny zbytečné pochybnosti.
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
76. Ani *karmou* (*činností*), ani *dharmou* (*dodržováním zákona*) ani žádnou *jógou*,
ani *bhógou* (*užíváním si, zkušeností*), ani *tjágou* (*askezí*) ani díky žádným předpisům.
Rámdás praví: „Jen pevnou vírou v Mistra (*Já*).“
Od úsvitu na Něj neustále pamatuj.
77. Vykonávat vůli Mistra (*nech přijít to, co přijde; nech odejít to, co odchází*) je nepřipoutaná činnost (*niškáma*).
Poznej to, co je pravou přirozeností (*svarúpa*) pod vnější formou (*rúpa*) všech bytostí.
Překroč dualitu a prahni po podstatě Mistra.
Měj pevnou víru v píseň Boha (*harikírtana*, „*Já jsem všude a ve všem*“) ²⁰
78. Ten, kdo nemá žádnou víru v Mistra, je jen člověk/mysl.
Pro něj jsou jeho ubohé podmínky jen utrpením.
Mahárádž je tím, kdo dává osvobození.
Proč se zbytečně strachovat o tělo a světský život?
79. Mysli, medituji na Boha s čistými pocity.
Drž se uvnitř sebe Jeho, přestaň přemýšlet nad iluzorním světem.
Život v *sansáre* táhne člověka do iluze.
Drž se pevně své pravé přirozenosti (*svarúpa*) a všechny tyto zbytečnosti se rozplynou.
80. Drž se ve svém srdci pouze Boha.
Tak překonáš tento těžko překonatelný oceán světského života.
Opusť touhy – nikdy je nemůžeš uspokojit.
Znič je, protože plodí pouze závist.
81. Mysli, nenech žravou pýchu, aby tě odvedla od pamatování na Něj.
S hlubokou oddaností stále spočívej v Něm.
Jedinou Pravdou a esencí všeho je pamatování na Jméno („já neexistuji“).
Nic se tomu nemůže vyrovnat.

²⁰Šrí Randžit Mahárádž: „Říká se, že *kírti* znamená být slavný, ale znamená to pronikat vším“ (pozn. JN).

82. Ze všech jmen se žádné nemůže vyrovnat Jeho jménu („já neexistuji, On existuje“).
Ubohý, nevědomý člověk to neví.
Pán Párvatí díky Jeho jménu nebyl zabit jedem (světa).²¹
Co by pak toto Jméno nemohlo udělat pro toho, kdo se považuje za malého člověka?
83. Ten, který spálil touhu (Šiva), neustále medituje na Něj.
Zpívá své Párvatí s hlubokým pochopením o Jeho podstatě.
I když má všechno poznání, nepřipoutanost i moc,
stále pouze na Něj vytrvale pamatuje.
84. Pán Vitthóba nese na své hlavě Krále bohů (Šivu) a
pán Šiva nosí ve svém srdci Jeho,
a proto je vždy klidný a spokojený.
Když přijde smrt, zachrání tě jen On (smrt se tě nemůže dotknout).
85. Mistři jógy nacházejí útěchu v Jeho uctívání.
Šiva i Párvatí (Puruša a Prakrti) bez ustání provádějí *džapu* (pamatují na Něj).
To uklidnilo velkého asketu, Šivu.
Když přijde smrt, On tě osvobodí (díky pochopení).
86. Klid a mír je tu pouze tehdy, když na rtech (nebo v srdci) máš „Rám“.
Pak se neustále rozplýváš v blaženosti.
Bez Něj jsou tu jen pochybnosti (*sandéha*).²²
Příbytek našeho Já ničí všechnen zármutek – to je Jeho jméno.
87. Touhy tě nemohou ovlivnit, když v srdci chováš vždy Mistra.
Drž se Ho pevně a touhy přemůžeš.
Oddaní Pána mají moc zničit všechny touhy.
Jako slavný Māruti (mysl), který kráčí v *brahman* (*brahmáčari*).²³
88. Velikost Jména (formy) Mistra je nezměrná.
Je krásné, přirozené, snadné a nic nestojí.
Očišťuje samotný kořen světskosti.
Díky němu se *džíva* rozplyne ve Skutečnosti.
89. Ve společnosti druhých, při jídle a hovoru pamatuj na jeho Jméno.
S hlubokou úctou a silou řvi a beze strachu pamatuj na Něj.
Ať každé sousto jídla sníš s pochopením.
Takto dosáhneš Pána zcela přirozeně.
90. Je velkým neštěstím, když někdo Jeho pochopení nepoužije (zemře jako tělo).
Jakou cenu má takový život? Zbytečně se narodil ten, kdo si tohoto pochopení neváží.
Toto pochopení popisují Vědy, Šástry i Purány.
I Vjása napsal, že je nejlepší.

²¹Šiva díky Jeho jménu zastavil jed, který vypil, ve svém krku – tj. nenechal slova, aby vstoupila do jeho srdce (pozn. JN).

²²*San* – s, *déha* – tělo, tj. ztotožnění s tělem (pozn. JN).

²³*Brahmacáři* v běžném chápání označuje toho, kdo dodržuje celibát. Šrí Šankaráčárja ale vykládá tento termín doslova jako „ten, kdo kráčí (*čara*) v *brahman*.“ Māruti (syn větru) je jméno Hanumána. Šrí Randžit Mahárádž: „Hanumán je opice, což znamená mysl“ (pozn. DD).

91. Nikdy se nevzdej víry v Něj a Jeho vedení.
S hlubokou úctou pronášej „Rám“ („Já jsem On“).
Není k tomu nic potřeba – ve svém srdci se drž Jeho a nech to růst.
Vtiskni do své mysli pochopení Já.
92. S nejvyšší úctou opatruj toto pochopení (říkej Jeho jméno).
Chyby (nevědomosti) utečou daleko do horských jeskyň.
Bůh rád přebývá u toho, kdo pije nektar Jména (pochopení).
I mysl Šivy je plna bláznivé touhy po Já (Rám).
93. Mistr krmí všechny tím, po čem touží.
Musí se starat a pečovat o všechny bytosti. Jen On to může dělat.
Měj Jeho jméno stále na rtech. Vždyť to nevyžaduje žádné úsilí.
Mysli, pověz mi, ztratíš tím snad něco?
94. Ten, který může zničit všechny tři světy
– díky jeho Jménu dosáhl Šankar klidu.
Párvatí, matka světa, s láskou myslí na Něj.
Proto, právě teď, přemýšlej a pochop Ho.
95. Hříšník Adžáméla²⁴ zavolal svého syna
a tak byl díky jménu „Narájána“ osvobozen.
Papoušek jménem Rám pomohl prostitutce k osvobození.²⁵
Tak je to popsáno v Puránách.
96. Velký oddaný Prahláda²⁶ se narodil do rodu démonů.
Bez ustání myslel na *Ráma nám*.
Jeho otec, který byl zosobněním hříchu, to nerad viděl.
Tento král démonů nemohl toto jméno vůbec vyslovit.
97. Jak by mohl dosáhnout osvobození ten, kdo nepochopil Mistra a nepamatuje na Něj?
Kvůli egu nezíská nic a bude jen trpět.
Jak ubohý je jeho stav, když se blíží smrt?
Proto stále znovu a znovu pamatuj na Pána.
98. Díky víře ve jméno Pána i kámen plaval.²⁷
Mnoho těch, kdo měli lidské tělo, bylo díky Jeho pochopení zachráněno.

²⁴Adžáméla byl původně zbožný *bráhman*, ale kvůli touze morálně upadl, až se z něj stal zloděj a vrah. Na radu světce Šukamuniho pojmenoval jednoho ze svých synů „Narájána“. Když umíral a přišli pro něj poslové boha smrti, zrovna volal na svého syna „Narájána“, takže přišli poslové boha Višnu a nedovolili poslům boha smrti odnést Adžámélovu duši (pozn. D.D.).

²⁵Prostitutka jménem Pingala měla papouška jménem Rághava (jiné jméno Rámy). Měla ho velice ráda a když umírala opakovala jeho jméno (pozn. D.D.).

²⁶Příběh o Prahládovi stručně a jasně: Prahládův otec byl král démonů a chtěl, aby všichni uctívali pouze jeho. Ale Prahláda byl oddaným Višnu a myslel na něj dnem i nocí. Jeho otec, kterého to nesmírně štvalo, zkoušel mnoha způsoby Prahláda zabít, ale nikdy neuspěl. Nakonec se objevil Višnu v podobě napůl člověka a napůl lva a zabil Prahládova otce. Prahlád se poté stal králem. Šrí Siddharáméšvar Maharádž řekl, že většina lidí na světě patří do této rodiny démonů. Randžit Maharádž řekl: „Prahlád řekl svému otci: ‚Máš moc nad tímto tělem, ale ne nad touto myslí!‘“ (pozn. J.N.).

²⁷V eposu Rámájana vytvořil Ráma most na ostrov Lanka z kamenů, které plavaly díky tomu, že na nich bylo napsáno „Rám“ (pozn. J.N.).

Ten, kdo stále pochybuje o Mistrově jménu,
takový hříšník Ho nikdy nepochopí a nepozná.

99. V tomto světě je požehnané Váránasí, pokladnice svatosti.
Poutí na toto místo získáš osvobození pro sebe i své předky.²⁸
Bez přerušení pamatuj na Něj ve svém srdci.
To učil Šiva ku prospěchu všech.
100. Nevykonávat činy předepsané Písmy,
vykonávat činy, které nezávětší zásluhy (tj. *toužit po výsledcích*),
neprojevat soucit se všemi bytostmi,
žít bez pamatování na Něj – takový život nemá cenu.
101. Pro ty, kdo vyvolávají hádky a pochybují o Mistrovi,
bude v pekle čekat velké utrpení.
Proto horlivě pamatuj na Něj.
Myšlenka na Něj ve tvém srdci přirozeně zničí všechnu nevědomost.
102. Vždy buď skromný, přirozený ve svých úmyslech a pocitech.
Rozdávej radost všem lidem i světcům.
Využij toto tělo k pochopení.
A s velkou pokorou projeveně (*saguna*) uctívej (*bhadžané*).²⁹
103. Zpívej Jeho píseň (*harikírtana*) s láskou a v mysli stále chovej Mistra.
Při naslouchání promluvám zapomeň na ztotožnění s tělem.
Nedívej se po majetku (tj. *tomto těle*) ani ženě druhého (tj. *prakrti*).
Takto, myslí, to nech odplynout pryč.
104. Pokud nepřeveď do praxe to, co jsi byl učen,
mysl se zkaží a přinese ti jen hanbu.
Mysli, nespoutaně se honíš sem a tam, zatvrzelá a nestálá.
Jak by pak někdo mohl poznat Boha?
105. Změň své chování díky rozlišování (*vivéka*).
S velkou úctou se drž čistých činů („nedělám nic“).
Tvá řeč a tvé činy by měly být ve schodě.³⁰
Mysli, opusť starosti a problémy – jsou to jen představy v tomto snovém životě.
106. Uctívej ráno i večer se soustředěním na Jedno.
Pomocí rozlišování, myslí, ustal svou nestálost.
Měj soucit se všemi lidmi a všemi bytostmi („já jsem vše“).
Neutuchající láskou a oddaností Mistrovi dosáhneš klidu.
107. Mysli, nechovej hněv a nedávej vinu.
Mysli, odpočívej ve společnosti světců (*Já*).

²⁸Šrí Randžit Mahárádž: „Toto tělo je Káší (Váránasí), ve kterém žije Šiva.“ (Poznat tohoto Šivu znamená osvobodit se od předků, tj. od ztotožnění se s tělem a s představou, že mám nějaké předky) (pozn. J.N.).

²⁹Šrí Siddharáméšvar Mahárádž říkal, že dělat bhadžany také znamená znát své Já při každé činnosti (pozn. J.N.).

³⁰Šrí Randžit Mahárádž řekl, že jeden čin je lepší než sto slibů (pozn. J.N.).

- Mysli, opusť ničivou a zkaženou společnost.
Mysli, opusť ztotožnění s tělem a buď hodna osvobození.
108. Všemi způsoby neustále vyhledávej společnost světců (Já).
Všechny činy se promění v hlubokou oddanost.
Zanech řeči, která není podepřena řádnými činy.
Přestaň s hádkami a veď rozhovor s Ním (*sanváda*), který skýtá nejvyšší dobro.
109. Neveď zbytečné diskuse (konfrontace argumentů).
Vyhledávej radostnou konverzaci s Ním, neboť jen ta přináší radost.
Jen ta na tomto světě poráží smutek a zlost.
Nevěnuj se diskusím a mluv jen s Ním (*sanváda*) – to je jediným dobrem.
110. Rozhovor s Ním (*sanváda*) začíná tam, kde debata končí.
Rozlišování (*vivéka*) zničí pocity „já“ a „moje“.
Ego je tím, kdo přitahuje hádky a způsobuje zmatek, který narušuje přirozený stav.
Proto zanech hádek a mluv pouze s Ním (*sanváda*) – to je prospěšné.
111. Pro své vlastní dobro mluv Pravdu.
Pro své vlastní dobro hledej a nalézej Pravdu ve všem.
Pro své vlastní dobro přestaň s pokryteckým myšlením a pochybováním.
Zanech klepů a naslouchej Jeho řeči (*sanváda*). Vše ostatní je k ničemu.
112. Celý život, od narození až po smrt, mluvíme a nasloucháme,
přesto stále spolu soupeří různé názory jako na začátku.
Tak jen hlouběji zakořeňují pochybnosti a spory.
Mysli, zanech všech hádek a veď rozhovor s Ním – jen to je prospěšné.
113. Mnoho moudrých učenců (*panditů*) na tomto světě žilo a zemřelo.
Pýcha na jejich učenost z nich učinila duchy toužící posednout jiné a zavést je na špatnou cestu.
Kdo by mohl být učenější než On?
Mysli, vzdej se představy, že máš znalosti či poznání.
114. K čemu jsou zbytečné řeči a výmysly?
Den za dnem jen příkládají do ohně pýchy.
Bez odpovídajících činů jsou všechny řeči jen prázdná slova.
Přemýšlej, hledej uvnitř a poznej sebe sama.
115. Souladný rozhovor (mezi Mistrem a žákem) učiní konec debatám.
Pomocí rozlišování se ego změní.
Ať jsou tvé činy v souladu s tvými slovy (při každé činnosti pamatuj na svou pravou přirozenost).
S takto změněnými činy kráčeš po cestě oddanosti.
116. Durvásova kletba trápila krále Ambaríšu.³¹

³¹V Bhágavata Purána byl Durvása známý světec, který navštívil krále Ambaríšu zrovna, když měl skončit svůj třídní půst. Durvása mu řekl, aby na něj počkal, než se vykoupe. Ale světec se nevracel a přišel příznivý okamžik, kdy měl Ambaríša půst přerušit. Nevěděl, jestli má dál čekat na Durvásu, čímž by minul příznivý čas. Nakonec přerušil půst tím, že se napil vody. Když se Durvása vrátil, velice se rozzzlobil a krále proklel.

- Sám Pán se narodil, aby ho osvobodil.
Upamanju toužil po trošce mléka a Pán mu dal mléka oceán.³²
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho milují.
117. Viděl neštěstí odmítnutého dítěte, kterým byl Dhruva³³,
Zaposlouchal se do jeho modliteb a nakonec mu Pán dal svůj *daršan* (pochopení).
Na znamení své lásky z něj Pán udělal Polárku na věčném nebi.
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
118. Ve velkém nebezpečí čekal Gadžéndra³⁴ na záchranu.
Rychle za ním přispěchal sám Bůh.
Vší silou přiskočil, aby ho vysvobodil ze sevření smrti.
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
119. Hříšník Adžáméla³⁵ ve chvíli své smrti
získal ze soucitu osvobození.
On (Čakrapáni) je oporou opuštěných.
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
120. Aby pomohl Brahmovi, stal se hned rybou (*matsja*).
Jako želva Karma držel svět na svých zádech.
Aby ochránil svět, zrodil se i v nízkých podobách (jako kanec Varah).
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
121. Velký oddaný Prahlád trpěl pod jhem svého otce.
Pro něj přijal Pán podobu Narasimhy.³⁶
Okolo něj vířily plameny; nikdo si netroufl se přiblížit.
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.

Ale díky silné králově oddanosti Bohu se kletba obrátila na světce a on se jí nemohl zbavit. Šel i za samotným bohem Nárájánou, ale ten mu řekl, že s tím nemůže nic udělat, že musí požádat Ambarišu o odpuštění (pozn. DD).

³²Upamanju byl védský světec. John Norwell uvádí ve svém překladu jinou verzi příběhu: Durvásá proklel Ambarišu, který pak trpěl chudobou. Neměl ani mléko pro svého syna Upamaniho. Ale díky jeho pevné oddanosti mu Višnu dal celý oceán mléka (oceán mléka je Višnuovým sídlem) (pozn. DD).

³³Podle Bhágavata Purány byl Dhruva synem krále Uttánapády a Suniti. Král měl ale ještě druhou ženu – Suruči - která Dhruvu neměla ráda, protože byl prvorozený a měl se tedy stát králem, zatímco její syn Uttama ne. Jako malý seděl Dhruva svému otci na klíně, ale Suruči ho sundala a řekla mu, že tohle mu může dovolit pouze Bůh. Dhruva se rozhodl, že se musí s Bohem setkat a vydal se do lesa, kde ho světec Nárada i přes jeho raný věk zasvětil do duchovní praxe. Dhruvovi se nakonec podařilo dosáhnout toho, že se mu Višnu zjevil (*daršana*) (pozn. DD).

³⁴Gadžéndra byl světec, který ale musel přijmout zrození v podobě slona. Když byl v řece, uchvátil ho krokodýl (podle Dásbódhu 3.10.3 je krokodýl ego) a stáhl ho pod vodu. Gadžéndra v té chvíli myslel na Višnu a Višnu přiběhl a zachránil ho (pozn. JN).

³⁵Viz pozn. 12.

³⁶Asura Hiranjakašipu vykonával přísnou askezi. Nakonec se mu zjevil bůh Brahma a Hiranjakašipu požádal o dar, aby ho nemohl zabít žádný člověk ani zvíře, aby ho nikdy nemohl zabít ve vzduchu ani na zemi a aby nemohl zemřít ve dne ani v noci. Brahma mu dal tento dar. Hiranjakašipu měl syna Prahláda, který byl velkým oddaným Višnu. Hiranjakašipu to těžce nesl a všelijak se snažil zlomit synovu oddanost. To se mu nepodařilo a tak se nakonec natolik rozzlobil, že se rozhodl svého syna zabít. V té chvíli zasáhl Višnu a objevil se v podobě Narasimhy (člověko-lva), kdy byl z poloviny člověk a z poloviny muž (to je jeho čtvrtý avatár). Zabil Hiranjakašipu zrovna když zapadalo slunce (nebyl ani den ani noc) tak, že si ho zvedl na klín (takže nebyl ani na zemi ani ve vzduchu). Příběh je opět z Bhágavata Purány (pozn. DD).

122. Když ho snažně prosil Indra,
přijal pro něj podobu Vámany.³⁷
Aby ochránil bráhmany, stal se Parašurámou (Ráma se sekyrou).³⁸
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
123. Když procházel lesem, vysvobodil z nespravedlivé kletby Ahalju.
Osvobodil uvězněné bohy
a mocně zabušil na bubny (jeho sláva proniká celým stvořením).
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
124. Když byla Draupadí³⁹ v ohrožení,
nechal všeho a okamžitě přispěchal.
V Kali juze (ztotožnění s tělem) se narodil jako Buddha (pochopení).
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.
125. On se narodil, aby pomohl opuštěným a ubohým.
I v budoucnu se narodí jako Kalki.⁴⁰

³⁷Vámana (trpaslík) je pátým avatárem Višnu. Ausra Mahábalí (pravnuke Prahláda) získal velkou moc a stal se vládcem nad všemi třemi světy. I když byl oddaný a spravedlivý, stoupl mu to do hlavy a nadmul se pýchou. Věřil, že je útočištěm všech a každému může pomoci. Vámana za ním přišel, jestli by mu dal tolik území, kolik vyměří svými třemi kroky. Mahábalí viděl, že Vámana je maličký, a tak klidně souhlasil. V tu chvíli se Vámana změnil do své božské podoby. Prvním krokem překročil z nebes až na zemi a dalším krokem ze země do podsvětí (tj. úplně veškerou existenci). Protože nebylo už nic, kam by Vámana mohl udělat třetí krok, Mahábalí si uvědomil svou pýchu a nabídl mu svou hlavu, jako odplatu za nesplnění slibu. Vámana položil svou nohu na královu hlavu a za jeho pokoru mu daroval nesmrtelnost. Tento příběh symbolicky ukazuje, že nejdříve je třeba se stát univerzálním vědomím či poznáním („já jsem“). Dásbódh o tom mluví jako o probuzení z prvního snu. I když si mnoho lidí myslí, že je to realizace, ještě to skutečná realizace není. Je potřeba se vzdát i vědomí (poznání), protože i to je egem (pozn. DD)

³⁸Parašuráma je šestým avatárem Višnu. Král Kártavírja Ardžuna byl velmi mocným a ovládl velké území. V té době panovalo nepřátelství mezi *kšatriji* (válečníky) a *bráhmany*. Kártavírja při svých výpravách došel i do poustevny Džamadagniho. I když měl král obrovský apetit, Džamadagni byl schopen ho skvěle pohostit. Kártavírja tomu nerozuměl a ptal se světce, jak to je možné. Ten mu ukázal, že má Kámadhénu, krávu plnicí přání. Kártavírja po ní zatoužil a když mu ji světec nechtěl dát, ukradl mu ji. Džamadagni měl syna, kterým byl právě Parašuráma. Když se Parašuráma dověděl, že král ukradl Kámadhénu, vyrazil za ním do paláce. Král na něj poslal celou svou armádu, ale Parašuráma všechny pobil a nakonec zabil i krále a odvedl Kámadhénu zpátky domů. Džamadagni z toho měl radost, ale trápilo ho, aby Parašurámu příliš neovládla agrese, a proto mu řekl, aby se vydal na očištnou pouť po svatých místech. Ten souhlasil a okamžitě vyrazil. Mezitím se do paláce vrátil Kártavírjův syn. Když našel otce mrtvého, věděl, že to mohl udělat pouze Parašuráma a vydal se proto k Džamadagniho poustevně. Parašuráma byl pryč, a proto zabil alespoň Džamadagniho a usekl mu hlavu. Když se Parašuráma vrátil, přísahal pomstu všem *kšatrijům*. Procházel pak celým světem a zabíjel všechny *kšatrije*. Když všechny pobil, věnoval dobyté území *bráhmanům* a vykonal velkou oběť (*ašvamédha*). Tento příběh pochází z Mahábháraty, ale Parašuráma vystupuje i v Rámájáně (byl nesmrtelný, a proto se potkal i s Rámou a Kršnou) (pozn. DD).

³⁹Draupadí byla ženou pěti Pánduovců (Šrí Randižt Mahárádž: „Pět Pánduovců znamená pět smyslů a ti všichni pracují díky síle, která je jedna“). Kuruovci pozvali Pánduovce na hru v kostky. Za Pánduovce hrál Judhišthir, protože byl nejstarší. Ovšem Kuruovci podváděli a brzo Judhišthir prohrál všechn svůj majetek. Pak vsadil i svoje bratry. Ty také prohrál. Vsadil tedy sebe sama a také prohrál. Kuruovci Judhišthira vyzvou, ať ještě vsadí Draupadí. Ten v zápalu hry souhlasí a také ji prohraje. Draupadí potom nechají přivést, ale ona se sázkou nesouhlasí, protože jak by ji mohl Judhišthir mít právo ji vsadit, když nejdřív prohrál sebe sama. Kuruovci se na to neohlížejí a po hádce rozkážou, aby Draupadí byla svlečena, čímž chtějí ponížít Pánduovce. Draupadí vidí, že její manželé jí nepomohou, začne se modlit ke Kršnovi (sedmý avatár Višnu). Když ji pak Duhšásana (jeden z Kuruovců) začne rozmotávat sári, učiní Kršna zázrak: ať odmotá sári sebe víc, pořád ho přibývá a není možné ho odmotat celé. Nakonec se Duhšásana unaví a musí to vzdát. Pánduovci pak přísahají pomstu Kuruovcům a vlastně tak začíná válka, kterou popisuje epos Mahábháraty (pozn. DD).

⁴⁰Kalki je desátým avatárem Višnu. Má se narodit na konci tohoto věku. Nejspíš symbolizuje dosažení

Všechna písmena se unavila při jeho popisování a říkají jen *néti, néti* (ani toto, ani tamto).
Pán nikdy nezapomíná na ty, kdo Ho skutečně milují.

126. Aby přinesl radost, hraje Pán inkarnace v tomto světě.
Pro všechny bytosti na sebe s láskou bere tyto převleky.
Ti, kdo to nevědí, ho urážejí a tvrdí: „Já jsem tělo.“
Tak „upadnou“, mnoho ztratí a jsou daleko od Já, Mistra.
127. Požehnaný je ten, jehož čistota se setká s blažeností Mistra.
Ten, kdo naslouchá Jeho příběhům (učení) a je jimi zcela pohlcen.
Díky tomuto pochopení zmizí ztotožnění s tělem.
Vásany myslí se rozplynou v podobě Já (v Mistrovi).
128. Mysli, ať tvoje touhy (vásana) utichnou v Tom, který proniká vším (Vásudéva).
Mysli, nechovej touhy (vásana) k tomu, co nabízí svět.
Mysli, nenech zvítězit falešné představy.
Mysli, dosáhni vítězství ve společnosti světců.
129. Abys dosáhl Skutečnosti, drž se společnosti Mistra.
Mysl se změni – nečistá se stane čistou.
Bude zničen manžel Rati (chtíč).
Proto se nauč žít „za myslí“ (manátíta).
130. Mysli, opusť malicherné touhy a fixní představy.
Věnuj sama sebe Pravdě a žij v Ní.
Upuť od nesmyslných, vychloubačných řečí.
Uctívej pouze Mistra ve své samotě.
131. Existuje pouze On. V tomto světě by jen On měl být uctíván.
Jeden šíp (míří přesně na Pravdu)! Jedna ústa (jeden zdroj poznání)! Jedno slovo!
Když spatříš, jak vším pohybuje Jeho činnost, pozvedneš se ze světa.
Pomocí očí obdařených rozlišováním (vivéka) hled na Jeho hru.
132. Díky tomu, kdo přemýšlí dříve, než promluví a jedná s rozmyslem,
se uklidní i ti, kdo jsou zachvázeni hněvem.
Proto dříve než promluvíš, hledej Pána.
Ať jsou tvé činy vždy čisté a řádné.
133. Oddaný prostý připoutanosti, znalec Já,
jehož mysl je ustálena v Onom místě.
Pohled na něj a jeho dotyk dávají milost (pohled = být Já je jedinou milostí)
Jeho řeč ničí všechny pochybnosti (sandéha).⁴¹
134. Není pyšný na své tělo ani k němu není připoutaný.
Vše odpouští, klidný, slitovný ke všem a ovládá sám sebe.
Nezná hamižnost ani neklid nebo utrpení.
Věz, že to je král mezi jóginy.

vlastní Seberealizace (pozn. DD).

⁴¹San – s, déha – tělo, tj. ztotožnění s tělem (pozn. JN).

135. Drž se společnost světců (Já).
Mysli, to změni myšlenky světských lidí.
S vroucí láskou důvěřuj Mistrovi, jen tak, je možné skutečně pokročit na cestě.
To zničí krutou a děsivou smrt (čas).
136. Celý svět je pohlčen strachem.
Světec strach překonal tím, že hledí na to, co je věčné.
Nevidí žádnou dualitu.
Takže jeho mysl nikdy nezná strach („já jsem všude“).
137. Světci jasně ukázali a vysvětlili to, co je nejdůležitější.
My si přesto udržujeme svou nevědomost.
Ztotožnění s tělem a neskutečná *karma* nezmizely.
Proto se vždy drž pravého Já a nehleď na „jáství“ (ego).
138. Kvůli trikům iluze zůstává nesmrtelné bohatství skryto
a *džíva* (individualita) nemůže celý život dosáhnout spokojenosti.
Ztotožnění s tělem nemůže zmizet, dokud je vyživováno,
Proto se vždy drž původního Já a nehleď na „jáství“ (ego).
139. Hleď za to, co tu je, na To, co proniká vším.
Ale nešťastník vidí jen kameny.
Bez silné víry, není možné získat nic dobrého.
Proto se vždy drž původního Já a nehleď na „jáství“ (ego).
140. Nic nezískáš, když uděláš chybu a mineš své Já.
Tělo trpí, spoutáno třemi *gunami*.
„Jsi oddělen od tří *gun*“ – tato myšlenka tě nenapadla.
Proto se vždy drž původního Já a nehleď na „jáství“ (ego).
141. Rámdás praví: „Usilovně se snaž a věnuj se službě (světci/Já).“
Drž se nohou toho, kdo ví.
Bez *amdžana*⁴² od Mistra nemůžeš spatřit Pravdu.
Proto se vždy drž původního Já a nehleď na „jáství“ (ego).
142. Třikrát opakuj: nemůže být pochopeno, nemůže být pochopeno.
Pochybnosti neodejdou, neodejdou a neodejdou.
Ego nezmizí, neztenčí se a neodejde.
Silou Ho nepoznáš, nedosáhneš Ho, nedosáhneš Ho.
143. Kvůli nevědomosti To nechápeš.
Kvůli oblouzení, nevíš, co je užitečné.
Bez vlastního prozkoumání a uvažování se držíš svých pout a považuješ je za svobodu.
Kdo ví, co je skutečné a co ne?
144. Zamysli se nad světem – co je skutečné?
S hlubokou úctou hledej To a najdi To – esenci všeho. Jediné ve všem.
Mistr se k tobě přidá, když hledíš vpřed a dál (vezme tě na svá ramena).

⁴²Amdžana je roztok na čištění očí (pozn. DD).

- Nejistota, iluze a nevědomost budou všechny zničeny.
145. Celý život si děláš starosti s věcmi,
a pak se znovu narodíš se stejnou nevědomostí a egem.
Použij schopnost rozlišovat, kterou ti dal Bůh, a ponoř se do své pravé přirozenosti.
Jedině pak, ve tvém skutečném Já, nebude již žádné další zrození.
146. Vše, co mohou spatřit oči, bude nakonec zničeno.
Jakákoli forma je v mžiku zničena silou času (*smrti*).
Všechno časem odejde a nic nezůstane.
Proto, drahá mysl, hledej a poznej jedině, věčné Já.
147. Nemůže být rozbito, rozřezáno, přemístěno ani odstrčeno.
Je tu vždy a proniká vším. Ego ho nikdy nemůže poznat.
Ono je jedině a nic jiného není. Nesnese dualitu.
Mysli, hledej a poznej věčné Já.
148. Bezforemné (*nirákára*) je oporou Stvořitele i všeho ostatního.
Ve snaze popsat To Písma umkla.
Pomocí rozlišování s Tím splyň.
Mysli, hledej a poznej toto věčné Já.
149. Nemůžeš Je spatřit těmato očima z masa a krve.
Můžeš Je vidět jen skrze oči poznání.
Abys Je uviděl, nesmí tu být „vidění“.
Mysli, hledej a poznej toto věčné Já.
150. Není žluté, bílé ani tmavé.
Není ani projevené ani neprojevené ani modré (*jako obloha/prostor*).
Rámdás praví: „Díky víře získej osvobození.“
Mysli, hledej a poznej toto věčné Já.
151. Hledej hluboko a dlouho, znovu a znovu a nalezněš Pravdu.
Znovu a znovu naslouchej. Tak mysl pochopí.
To vše se stane díky neustálé přítomnosti Mistra.
Nezměrné, nádherné, věčné To je dosažitelné díky odhodlání a lásce.
152. Ve všech bytostech pátrej po jejich všeprostupující podstatě.
Uvnitř musíš dosáhnout zcela jasného pochopení.
Mysli, podstata Pravdy je odlišná od všeho, co znáš.
On je ve všem a přece je jen jeden a mimo vše.
153. Ne díky znalosti těla ani díky znalosti metafyzických principů,
ne díky požitku z umění ani zvukem hudby,
ne díky józe a obětem (*jadžňa*) ani askezí.
Skutečné spokojenosti dosáhneš pouze sjednocením s Já.
154. *Mahávákjáni*⁴³, filosofické principy a učení o pěti živlech –

⁴³Mahávákjáni (velké výroky) jsou čtyři základní výroky ze čtyř Véd, které shrnují základ učení (podle př. D. Zbavitele): Vědomí je brahman (Aitaréjopanišad III.(5.)3), Tento átman je brahman (Mándúkjopanišad

- to jsou pouze ukazatele, které používá Mistr při učení.
Jako musíš odhlédnout od ukazatele ([stromu nebo hvězdy](#)),
když na obloze hledáš měsíc druhý den po novu, tak postupně odhod i tyto ukazatele
a zaměř se na podstatu.
155. Nemůžeš To spatřit ve světě, musíš hledat uvnitř.
Skrývá se v jeskyni tvého srdce. Jen se podívej!
Nemůžeš To potkat nebo najít jako nějakou věc na cestě.
Proniká vším, a přesto To nelze poznat.
156. Ten, kdo říká, že To poznal, je hlupák.
Přesahuje logiku, tak jak by Ho bylo možné poznat logikou?
Dokud je tu já, nemůžeš To spatřit.
Soustředěním se na Něj nezůstaneš oddělen.
157. Existuje mnoho knih, které bloudí sem a tam.
Neshodnou se na ničem.
Kvůli poznání z knih se lidé přou a názorové ego vyvolává hádky.
Skutečné pochopení učiní konec všem těmto různým stavům vědění.
158. Šruti, Njája, Mímánsa, Tarka, Smrti, Vědy i Védánta⁴⁴
– všechny říkají něco jiného.
I Šéša, který má tisíc hlav, musel utichnout ([protože To nemohl popsat](#)).
Mysli, vzdej se tohoto falešného poznání a zůstaň v klidu.
159. Ego je jako moucha na jídle. Jak by si ten, kdo ji spolkně,
mohl na tom jídle pochutnat?
Pokud mysl neobráťí ego vniveč,
srdce nebude moci strávit pokrm poznání.
160. Mysli, nevychutnávej si diskuse. Vedou jen k rozladění.
Mysli, nevytvářej rozdíly ve svém přirozeném stavu.
Mysli, nezkoušej učit ostatní,
pokud v tobě stále přetrvává pocit já.
161. Ego je příčinou utrpení.
Je zbytečné plýtvat na něj moudrými slovy.
Smrt ega je radostí, radostí pro všechny.
Jen ty můžeš najít ego a pochopit ho.
162. Kvůli egu opustí chytrého ([vivéki](#)) řádné jednání.
Nespravedlivého oslavuje celý svět,
ale uvnitř něj zůstává svědek všech činností ([mysl ví o jeho hříších](#)).
Bez řádného přemýšlení ignoruje Já uvnitř.
163. Kvůli inteligenci pevně zakořeněné v identifikaci s tělem
ztrácí úžasný dar: vědomí překračující tělo ([déhátíta](#)).

1.2), To jsi ty (Čhandógjopanišad VI.8.7), Já jsem brahman (Bhradáránjakópanišad I.4.10) (pozn. DD).

⁴⁴Toto jsou názvy posvátných písem či filosofických škol (pozn. J.N.).

- Proto opuť ztotožnění s tělem a buď On, *átman* (vědomí).
Vždy se drž společnosti Mistra.
164. Mysli, zanech smyslových tužeb – jsou to jen představy myslí.
Mysli, rozpozněj Toho, kdo nemá žádné vlastnosti (*nirguna*).
Mysli, zbav se hry své představivosti.
Vždy se drž společnosti Mistra (*On je vždy s tebou*).
165. Myslet pouze na tělo a světské věci
jen zvětšuje chamtivost.
Mysli proto pouze na Něj a ožeň se s nevěstou jménem „osvobození“.
Vždy se drž společnosti Mistra.
166. Ztotožněním s tělem ego roste.
Umocňuje připoutanost k ženě, dětem přátelům a dál.
Zbav se mylné představy, že ses narodil.
Vždy se drž společnosti Mistra.
167. S pevným rozhodnutím buď Věčností.
Rámdás praví: „Zapomeň na pochybnosti (*sandéha*⁴⁵).“
V každém okamžiku se zaměř pouze na Něj – to je smyslem i nejvyšším cílem života.
Vždy se drž společnosti Mistra.
168. Ten, kdo si udržuje toto pochopení, je vskutku světec.
Nikdy netrpí kvůli touhám a nadějím.
Utrpení (*upádhi*) jen roste pro toho, kdo považuje tělo za Já.
Jak by ale mohlo ovlivnit toho, kdo je osvobozen?
169. Zeptej se světců na nepřerušené, nepomíjející Nekonečno.
Odhod stále rostoucí ego.
Pamatuj na To, co přesahuje všechny popisy (*gunévína*)⁴⁶ i vlastnosti (*nirguna*).
Zapomeň na představu, že jsi tělem.
170. Díky pochopení, které dává Mistr, překonej ztotožnění s tělem.
Pomocí rozlišování (*vivéka*) nalezni To a buď Tím.
Vědomí Jednoty je spontánní. Není to koncept či myšlenka (*vrtti*).
Proto po Tom neustále pátrej a buď Tím.
171. Skutečná podstata všech věcí je skrytá.
Oči mohou vidět pouze dojmy (*vytvořené intelektem*).
Rozpoznej a pochop to, co nemá podobu, to, co je bez vlastností.
Nemůžeš To pochopit myšlenkami, myslí ani egem.
172. (*Iluzorní*) nevědomost (*avidja mája*) je příčinou touhy po předmětech.
Impulzem k poznání *brahman* je iluze poznání (*džána mája suvidjá*).

⁴⁵San - s, déha – tělo, tj. zapomeň na tělo a je tu On (Šrí Randžit Mahárádž) (pozn. JN).

⁴⁶*Gunévína* = *guna* (vlastnost) + *vína* = bez. *Gunévína* je synonymum k *nirguna* a Rámdás používá oba výrazy vedle sebe, aby dodal básnický důraz. To je ovšem obtížně převeditelné do češtiny. Dali jsme přednost zachování smyslu a *guné vína* zde překládáme jako to, co přesahuje popisy (*Nirguna/gunévína* bývá totiž překládáno i jako „to, co není možné popsat“) (pozn. DD).

- Ovšem příčinou obou dvou je upadnutí do představ (tj. obě jsou nevědomostí). Pomocí rozlišování (*vivéka*) pochop své Já a buď jím.
173. Když ego překrylo naši pravou přirozenost (*svarúpa*), rozprostřelo se po celém prostoru, kam jen oko dohlédne. Na všechny strany se rozšířila temná noc (*nevědomost*). Rozlišuj (*vivéka*), pečlivě uvažuj (*vičára*) a uvidíš Skutečnost.
174. (*Soustřed se na*) To, co není možné spatřit pohledem fyzického oka; to, co tento svět pohlcuje i chrání, ale samo nepotřebuje ochranu, protože překračuje zničení a dává nezničitelné osvobození. Jako svědek stojí na straně slitování a milosti.
175. Stvořitel Brahma píše osud všech bytostí na jejich čela. Ale kdo píše Brahmův osud na jeho čelo? Když se čas naplní, spálí Šiva světy na popel. Ale kdo spálí Šivu?
176. Stvořeno bylo dvanáct sluncí a jedenáct Rudrů. Počet Indrů je nezměrný.⁴⁷ Je těžké mezi těmi všemi najít skutečného Boha. Nikdo neví, kdo je anebo jakým způsobem existuje On, původní Jedno.
177. Není možné Ho rozbít, nejde ho přeseknout. Nepohybuje se, není možné s Ním pohnout, ani nepodléhá zármutku. Nikdy není spatřen a oči Ho nemohou poznat. Nikdo v Ném nemůže přebývat, nikdo ho nemůže spatřit, dokud je tu pocit „já“.
178. Každý uctívá toho boha, ve kterého věří. Ale nikdo nepátrá po skutečném Bohu. V tomto světě jsou milióny a milióny bohů (*jeden pro každého oddaného*). Je to právě úcta a oddanost, co dává bohům velikost.
179. Ten, kdo stvořil tři světy; skutečný Pán; ten, o kterém nikdo nemluví; Tento Pán, Bůh všech bohů, zůstává bez Mistra skryt. Nikde ho nemůžeš spatřit.
180. Máš tu milióny *guruů*, za kterými můžeš přijít. Znají mnoho *manter* a mají nejrůznější schopnosti. Plní touhy lidí kouzly a fantastickými řečmi. Jsou ale k ničemu, protože ti nikdy nedají osvobození.
181. Nedělá kouzla, zázraky a netouží po majetku. Nekritizuje, nezávidí a nezanedbává oddanost. Není namyšlený, nemá špatné zvyky ani neobviňuje ostatní. To je *džňáni*, neuchopitelný mudrc.

---

⁴⁷Indra je pánem smyslů (pozn. JN)

182. Ne ten, kdo má mysl plnou skrytých žádostí,
kdo mluví o velkých věcech, ale sám se tím neřídí.
Ale ten, jehož činy odpovídají jeho řeči.
Mysli, najdi *Sadgurua* a následuj Ho.
183. Ten, kdo má oddanost, poznání, rozlišování a nepřipoutanost.
Je silným, slitovným a odpouštějícím jóginem.
Je moudrým, znalým a schopným.
V takovém jóginovi je možné nalézt spokojenost.
184. To, co nikdy nebylo, se stalo a to, co neexistuje, se zdá existovat.
Tyto věci je možné pochopit díky učení Mistra.
Slovy vysvětluje to, co je za slovy.
Mysli, nalezni věčného Mistra a buď s ním.
185. Zcela se rozplyň v jeho podobě (*rúpa*).
Beze strachu a odhodlaně spočívej ve svém Já (*svarúpa*).
Svět Ho nemůže vidět ani pochopit.
On je vždy Jednotou a nemůže být tam, kde je představa oddělenosti.
186. Mistr je stále s tebou a je ti blíže než cokoli jiného.
Mysli, pátrej po Pravdě a poznej ji.
S Mistrem se setkáš tam, kde není žádná oddělenost.
Mysli, setřes ze sebe pocit „já“, který tě odděluje od Mistra.
187. Stejných pět živlů tvoří tělo i celý vesmír.
Ale skutečná přirozenost (*svarúpa*) se jich nedotýká.
Mysli, pochop, že cokoli může být spatřeno, je jen přelud.
Opusť spolčenost všech těchto věcí a přebývej v radosti svého Já.
188. Rozetni ztotožnění s tělem pomocí meče poznání.
Následuj cestu oddanosti prost pocitu „jsem tělo“.
Nezlomnou nepřipoutaností opusť vše, co je zakázané (*tělo je zakázané*).
Takto odhod dualitu a zůstaň v blaženosti svého Já.
189. Rozpoznej Boha, který stvořil celý svět.
Tím, že ho *džíva* spatří, že ho pozná, dosáhne okamžitě osvobození.
Viz jen Toho, který je bez vlastností (*nirguna*) ve světě, který má vlastnosti (*saguna*).
Odhod připoutanost a přebývej v blaženosti Já.
190. Není konatelem činů ani strážcem vesmíru.
Nachází se až za řečí *para*.⁴⁸ Není na něm ani smítko z víru iluze.
Pomocí přemýšlení (*kalpita*)⁴⁹ dosáhni toho, co překračuje myšlení i myšlenky (*nirvikalpa*).
Odhod připoutanost a přebývej v blaženosti Já.
191. Ten, kdo se zatvrzele drží představy, že je tělem,

⁴⁸Čtyřmi druhy řeči jsou: *para* – pouze pocit „já jsem“, *pašjantí* – už něco je, ale není to přesně určeno, *madhjáma* – je to něco a je tu nutkání to vyslovit, *vaikharí* – slyšitelně vyslovená řeč (pozn. JN).

⁴⁹Učení Mistra (pozn. JN).

- nedosáhne pochopení Vědomí do konce věku.
Parabrahma není možné pochopit kvůli pocitu „já“.
Mysl zůstává beze stopy moudrosti, nevědomost nebere konce.
192. Mysl nemůže pochopit Jeho přirozenost, nemůže ji nalézt.
Jeho meditací je ponoření v Jednotě. Nic druhého se ani nemůže objevit.
Dokonalé pochopení není možné k ničemu přirovnat.
Přestane v něm existovat připoutanost i nepřipoutanost.
193. Není ani poznáním (*vědomím*) ani nevědomostí.
Védy, šástry ani purány Ho nedovedou popsat.
Není viditelný (*hrubý*), neviditelný (*jemný*) ani není svědkem.
Védy neznají, neznají (*nénatí nénatí*) Jeho konce.
194. Kdo je ten Bůh, který přebývá v našem srdci? Jak vypadá?
Takto se s úctou táže žák svého učitele.
Kde bude ten Bůh, až opustím tělo?
A jak najdu místo, kde přebývá?
195. Věz, že přebývá srdci.
Věz, že proniká vším stejně jako prostor.
Je vždy tady – nic z Něj neodchází ani do Něj nic nevstupuje.
Ani kousek prostoru není bez Něj.
196. Je i v té nejmenší částě, která se pohybuje prostorem.
Nenajdeš nikde sebemenší místo, kde by nebylo Já (*Ráma*).
Zahleď se do hlubiny sebe sama a staneš se Jím.
Zde se v Něm rozplyne viditelné i neviditelné.
197. Pokud bychom Já dali formu, bylo by jako prostor – neposkvrněné a všeprostopující.
Když nad tím budeš uvažovat a pochopíš, přetneš kořen světské existence.
Když Ho poznáš, ztotožnění s tělem se rozplyne.
A tvá touha bude navždy uspokojena.
198. Prostor prostupuje celým vesmírem.
Ale Já nejde k prostoru přirovnat, protože prostor překračuje.
Já je jako Já, jediné, bez čehokoli dalšího.
Jak by mohlo něčím „prostupovat“, když nic kromě něj neexistuje? Je zbytečné říkat „Já prostupuje“.
199. Jeho podoba není měřitelná časem ani prostorem.
Nepřipustí, aby se podřídilo rozumu.
Je velmi tajemné, ale přesto ho je možné okamžitě spatřit,
díky milosti Mistra.
200. Když Ho dokonale pochopíš a spatříš jeho podobu – je to poznání.
Pak zmizí i stav „svědka všeho“.
Mysl se stane ne-myslí a slova utichnou, ztratí se.
Všude vidíš jen Jeho jako své skutečné Já.

201. Mysli, opust' všechny své touhy.
Vždy se chovej řádně díky neustálé službě (*séva*) (tj. dělat to, co řekl Mistr).
V „domě Mistra“ zameť a vše vyčisti (*vyčisti a ochraň svou mysl*).
Cítím, že v tomto světě je to On, kdo mne krmí. Vše je jeho, patřím Mu i já.
202. Otče *Sadguru*, zachraň mne z tohoto světského bytí.
Dej mi nekonečnou radost odseknutím zásluh i hříchů.
Vezmi mne, tvého sluhu, díky své milosti k sobě domů.
Ty, který jsi bratrem nešťastných, dej mi své požehnání a ochraňuj tuto ztracenou duši.
203. Slova „Ty jsi To“ vše odstraní.
Obdržel jsem tvé učení, meditoval jsem a pochopil jsem Jedno.
Všechno úsilí pro získání světských věcí jsem snesl na jednu hromadu a opustil.
Neustále, v každém okamžiku, vidím tvá chodidla (*učení, které jsi mi dal*).
204. Neprovádím *džapu* (*opakování manter*) ani *tapas* (*askezi*)
Nechodím do Káší ani do Gaji.⁵⁰
Bez Tvé mysli, nejdu nikam2
Bez ustání vidím Tebe a tvé nohy.
205. Hluboká touha (*vásana*) po osvobození je utišena.
Má mysl (*vrtti*) zůstává u nohou Mistra.
Vidím jen Jeho a tak se má mysl (*vrtti*) rozpustila v mém Já (*svarúpa*).
Pak se Já rozzářilo v celé své plnosti.
206. Jakmile Ho uvnitř nalezneš, nebude už nic „druhého“, co bys mohl spatřit.
Mysl se pomocí mysli (*přemýšlení*) zbavila duality.
Setkali jsme se po mnoha dnech.
Překročením vědomí těla (*vidéha*) se celé tělo naplnilo klidem.
207. Mysli, dosáhla jsi onoho tajemství,
ale stále musíš vytrvat ve vnitřním odhodlání.
Vždy se věnuj naslouchání (*šravana*) a přemítání.
Drž se společenství Já – to ti bude požehnáním.
208. Mysli, vzdej se veškeré jiné společnosti
a s úctou se drž Mistra (*Já*).
Díky této společnosti se rozplyne i to největší utrpení.
Žij ve světě mezi lidmi a kráčeť cestou pravdy, kde není žádná činnost (*sádhana*)⁵¹.
209. Mysli, společnost Mistra (*Já*) zničí všechnu připoutanost.
K této společnosti se hned připojí i osvobození.
Mysli, v tomto společenství odpadne i provádění praxe (*sádhana*).
Mysli, díky tomuto společenství je beze stopy zničena představa duality.

⁵⁰Káší je posvátné hinduistické město také známé jako Váránasí. Gaja je město na severu Indie blízko něj se nachází Bódhagajá, kde dosáhl Buddha osvícení (pozn. DD).

⁵¹*Sádhana* znamená doslova „dělat, dosahovat, provádět“ a v užším slova smyslu je to termín pro duchovní praxi (pozn. DD).

210. Nasloucháním těmto veršům pro mysl,
budou odstraněny všechny vady.
Díky této řádné praxi (*sádhana*) se i hlupák naplní poznáním (*džňána*), nepřipoutaností
(*vairágja*) a silou pochopení (*samartha*).
Rámdás praví: „Díky víře spočívej v radosti osvobození.“

|| *jay jay raghuvīr samartha* ||

